

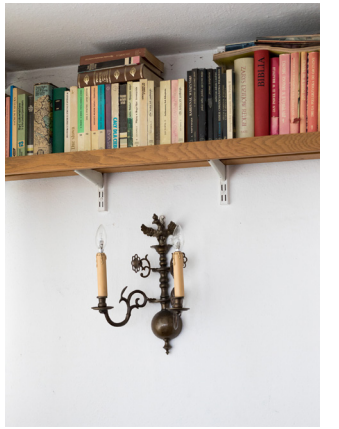

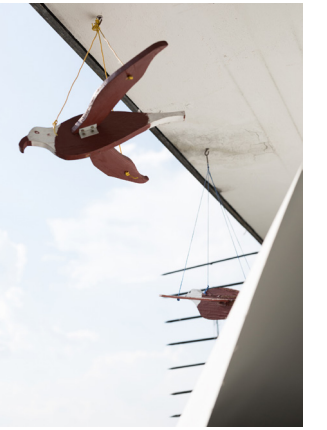

Zarządzanie domem
Antonina Gugała

Výstavní soubor III / doc. Mgr. MgA. Tomáš Pospěch, Ph.D.

Cykl fotografii powstaje w ramach projektu badawczego na temat społecznej historii modernistycznego bloku przy ulicy Promyka 5 na Żoliborzu. Nagrodzony w 1969 roku tytułem “Mistera Warszawy” blok, wchodzi w skład zaprojektowanego przez Hannę Graf-Chylińską i Bogusława Chylińskiego osiedla Kępa Potocka na Żoliborzu (1966-1969).

Tworząc wizualny komentarz do badań prowadzonych w ramach projektu, postanowiłam nawiązać do jednego z podstawowych założeń architektury modernistycznej, zgodnie z którym forma winna wynikać z funkcji danego miejsca lub przedmiotu. Głównym tematem moich fotografii są rozmaite praktyczne rozwiązania stosowane przez domowników w celu zwiększenia funkcjonalności ich mieszkań. Dokumentowane przeze mnie rozwiązania to w dużej mierze autorskie “patenty” domowników będące wynikiem organicznych przemian funkcji tej przestrzeni mających miejsce wraz z upływem czasu (w tym roku mija 50 lat od momentu oddania bloku do użytkowania).

Pragnę zwrócić uwagę na zjawisko uznania funkcjonalności za podstawową wartość w projektowaniu wnętrz w ponowoczesnej rzeczywistości. Inspiracją do zbadania tej kwestii są postaci Lilian i Franka Bunkera Gilbretha, amerykańskich badaczy zajmujących się zagadnieniem zarządzania pracą, którzy postawili sobie za cel wyeliminowanie z życia robotników zmęczenia spowodowanego niewłaściwymi warunkami materialnego środowiska pracy, tzw. zmęczenia zbędnego (ang. *needless fatigue*). W domu z tego typu myśleniem spotykamy się na przykład w koncepcji trójkąta roboczego w kuchni. Chodzi o rozmieszczenie lodówki, zlewozmywaka i płyty kuchennej na planie trójkąta po to, żeby wszystkie te sprzęty były łatwo dostępne a korzystanie z nich było intuicyjne. Porównując mieszkanie do dobrze zarządzanej fabryki, pragnę zwrócić uwagę na powszechną obsesję współczesnego społeczeństwa na punkcie produktywności, która objawia się także na polu domowym (por. “24/7 Późny kapitalizm i koniec snu”, Jonathan Crary).